

ไม่มีคำว่าล้มเหลวในการปฏิรูป – บทเรียนจากการปฏิรูป กระบวนการยุติธรรมในสหรัฐอเมริกา

สรุปประเด็นสำคัญจากบทความ

Trial and Error: Failure and Innovation in Criminal Justice Reform

เขียนโดย Greg Berman, Phillip Bowen และ Adam Mansky

เมื่อปี ๒๐๐๗

บทความพูดถึง การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญา หรือ Criminal justice reform (เรื่องของการจำคุก จับ ปรับ ฯลฯ เป็นการใช้อำนาจทางมหาชนที่กระทบกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน) กระบวนการยุติธรรมทางอาญา จะเริ่มต้นตั้งแต่ต้นน้ำ คือ การแจ้งข้อกล่าวหา การจับกุม การพิจารณาคดีของศาล จนกระทั่งปลายน้ำคือการเป็นผู้ต้องขัง การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และการบำบัดผู้ต้องขังให้กลายเป็นคนดีคืนสู่สังคม

บทความนี้กล่าวถึงการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในสหรัฐฯ เมื่อหลายปีมานี้สหรัฐฯ มีการปฏิรูปเรื่องกระบวนการยุติธรรมทางอาญาใหม่ มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาคดีอาญาใหม่ โดยการคาดหวังว่าการปฏิรูปนี้จะทำให้อัตราการก่ออาชญากรรมลดลง

โดยบทความนี้ได้สะท้อนเรื่องการปฏิรูปดังกล่าวว่าไม่ได้ประสบความสำเร็จ หรือสามารถลดอัตราการก่ออาชญากรรมได้ทั้งหมด แต่ก็มีล้มเหลว (Failure)

แฝงอยู่ด้วย ซึ่งความล้มเหลวไม่ได้เป็นเรื่องไม่ดี เพราะทุกความสำเร็จก็ต้องมีความล้มเหลวมาก่อน (Failure is a partner of success and is not a bad thing.)

ความล้มเหลวของการปฏิรูป อาจเกิดจากการตั้งเป้าหมายผิดตั้งแต่แรก ทำให้มีการเดินผิดทางตั้งแต่เริ่มต้น อาทิ การตั้งเป้าหมายสูงเกินไป การกำหนดกลุ่มเป้าหมายผิด การไม่มีงานศึกษาวิจัยรองรับการปฏิรูปอย่างเพียงพอ (Evidence based)

ประเด็นที่น่าสนใจคือมีทฤษฎีทางกฎหมายที่อธิบายถึงโมเดลการปฏิรูป ที่ใช้ได้ดีในพื้นที่หรือประเทศหนึ่ง แต่อาจจะล้มเหลวหรือไม่ประสบความสำเร็จเมื่อนำไปปรับใช้กับอีกพื้นที่หรือประเทศหนึ่ง เนื่องจากความแตกต่างของวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี สภาพความเป็นจริงทางการเมือง และสภาพแวดล้อมของพื้นที่ที่แตกต่างกัน ตัวอย่างของสหรัฐฯ ที่ความสำเร็จของมลรัฐหนึ่งในการปฏิรูป ก็อาจจะไม่สำเร็จเมื่อนำตัวแบบนั้นไปใช้กับอีกมลรัฐหนึ่ง

ประเด็นเรื่องการเมือง ก็มีความสำคัญต่อความสำเร็จในเรื่องการปฏิรูป เช่น การเปลี่ยนแปลงผู้นำใหม่จากการเลือกตั้งหรือการแต่งตั้ง การบริหารงบประมาณ การบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยเรื่องการเมืองเป็นปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการปฏิรูปและควบคุมไม่ได้

ผู้นำทางการเมืองมีวิธีคิดและวิธีการทำงานที่ต้องการความสำเร็จอย่างรวดเร็ว (Quick win) ในระยะสั้น เพื่อผลประโยชน์ในทางการเมือง ซึ่งขัดแย้งกับธรรมชาติของการปฏิรูปที่ต้องใช้เวลาและพัฒนาการที่ค่อนข้างยาวนาน จึงทำให้กระบวนการปฏิรูปล้มเหลวได้

แต่ทั้งนี้กระบวนการทางการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยก็ไม่ได้ส่งผลเสียต่อการปฏิรูปทั้งหมด เพราะมีหลักประกันในเรื่องประชาธิปไตย ในเรื่องสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน เป็นต้น

การสะท้อนความเป็นจริง (Self-reflection) ในทุกระยะของการปฏิรูปก็เป็นสิ่งสำคัญ โดยให้มีการเรียนรู้จากความผิดพลาดที่เกิดขึ้น และสามารถแก้ไขได้ทันที เพื่อไม่ให้เกิดการปฏิรูปซึ่งต้องใช้เวลายาวนานอยู่แล้ว ออกนอกกลุ่มนอกทาง จนบิดพลิ้วเป้าหมายที่แท้จริง

การประเมินผลการทำงานในองค์กรส่วนใหญ่ดูจากผลการปฏิบัติงาน (Performance based) ซึ่งทำให้การเรียนรู้จากความล้มเหลวลดน้อยลง เพราะผู้ประเมินสนใจในสิ่งที่องค์กรหรือบุคลากรได้ทำและผลที่ได้ มากกว่าสิ่งที่องค์กรหรือบุคลากรได้พัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข

ความล้มเหลวมีข้อดีในตัวเอง ด้วยเหตุนี้ถ้ามีการกล่าวหาว่าผู้ที่ทำการปฏิรูป และทำให้กระบวนการปฏิรูปล้มเหลว จะต้องถูกลงโทษ การกล่าวหาในลักษณะนี้เป็น สิ่งที่ไม่ถูกต้อง และจะทำให้การปฏิรูปไม่ประสบผลสำเร็จได้อย่างแท้จริง

(๑๐ มกราคม ๒๕๖๑)